

Rafael Masó i Valentí va néixer a Girona l'any 1880. El 1900 inicià els estudis d'arquitectura a Barcelona. El 1906 obtingué el títol d'arquitecte en la mateixa promoció que Josep M. Pericas i Josep M. Jujol. Tot i que la seva formació acadèmica tingué lloc en l'ambient del modernisme, aviat se li desvetllà un interès cap a noves formes d'expressió i evolucionà cap al nou estil que representava el noucentisme. La seva producció es va estendre per tota la demarcació de Girona, i puntualment més enllà i tot. Les seves obres més reconegudes són la Cooperativa Econòmica Palafrugellenca, a Palafrugell, o el conjunt residencial de s'Agaró, la Farinera Teixidor a Girona i nombroses cases benestants arreu de les comarques.

Com a complement de la seva professió d'arquitecte, Rafael Masó destacà també com a escriptor d'articles, poesies i proses literàries. A Girona, integrat en el cercle de Xavier Montsalvatje, Carles Rahola, Miquel de Palol i Prudenci Bertrana, col·laborà en diverses publicacions. A Barcelona entrà en contacte amb intel·lectuals com Josep Carner, Guerau de Liost, Josep M. López Picó i Emili Vallès, que són el nucli literari que va promoure el canvi cap al noucentisme. Els seus poemes foren premiats en diferents jocs florals i alguns foren inclosos a l'*Almanach dels Noucentistes* (1911).

Al llarg de la seva vida desenvolupà també una important labor cultural promovent la fundació de la societat Athenea com a centre difusor de les arts i liderant el grup d'artistes i artesans, entre els quals cal destacar l'escultor Fidel Aguilar, el pintor i ceramista Joan Baptista Coromina, el ferrer Nonito Cadenas i els decoradors germans Josep, Lluís i Jaume Busquets, entre d'altres.

El seu compromís social a través de l'arquitectura i les arts es traduí també en l'activitat política. A Barcelona, es va inscriure a les Joventuts Catalanistes de la Lliga Regionalista de Catalunya, i a Girona, en les eleccions municipals de 1920 s'integrà a la candidatura de la Lliga, que guanyà les eleccions. Com a regidor fomentà la racionalització de la política urbanística de la ciutat, especialment al Barri Vell, i treballà per millorar els equipaments culturals.

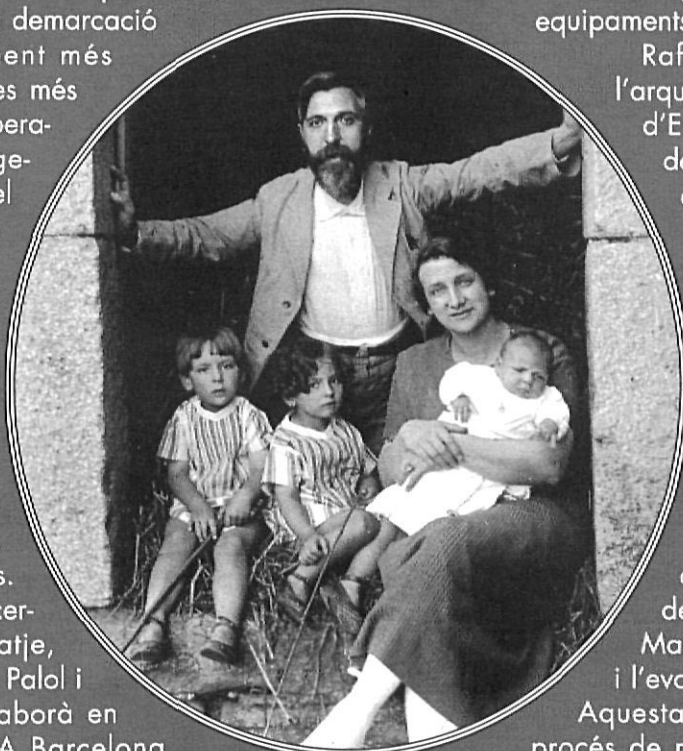
Rafael Masó també va ser l'arquitecte delegat de l'Institut d'Estudis Catalans pel Servei de Catalogació i Conservació de Monuments, i responsable a Girona del Foment de les Arts Decoratives, acadèmic de la Real Academia de Bellas Artes de San Fernando i membre de la Comissió Provincial de Monuments.

Com a arquitecte, en les seves primeres obres acusà la transició del modernisme, l'estil que Masó va estudiar a l'Escola, i l'evolució vers el noucentisme.

Aquesta evolució es nodrí d'un procés de reflexió present ja en els primers projectes, que, articulats encara en llenguatge modernista, induïen a reflexions sobre la funcionalitat i el tractament de l'estètica i els materials.

Revisant els recursos de l'arquitectura popular del país i les propostes que li arribaven de l'arquitectura europea del principi del segle XX, a poc a poc anà formulant un estil propi que adoptà el llenguatge noucentista en la seva plenitud. Així, projectà les obres que han esdevingut referència en l'arquitectura catalana del moment: l'edifici Athenea, les cases Cendra, Masramon, Ensesa, Casas i Teixidor, el Garatge Callicó i la Casa Gispert-Saüch, entre d'altres.

Rafael Masó morí a Girona l'any 1935, als 55 anys.

Rafael Masó i Esperança Bru, amb els tres primers fills.